

Handläggare: Krister Eriksson
Telefon: 08-508 25 567

Till
Socialnämnden

Svar på remiss över motion (2013:21) av Kaj Nordquist (S) om Stockholms stads stöd till daglig verksamhet för människor med afasi

1 bilaga

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden hänvisar till föreliggande tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Gillis Hammar
Förvaltningsdirektör

Fredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat "Motion (2013:21)" av Kaj Nordquist (S), om "Stockholms stads stöd till daglig verksamhet för människor med afasi", Dnr: 326-305/2013 till stadsdelsnämnderna Farsta, Hässelby-Vällingby, Norrmalm, till

socialnämnden och äldre- och vårdnämnden samt till stadsledningskontoret och kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor att besvaras senast 30 april 2013. Förvaltningens uppfattning är att det finns ett relativt gott utbud av verksamhet för personer som i yrkesverksam ålder fått afasi men att staden bör understryka vikten av att ta del av de utbildningar och den råd- och stödverksamhet som finns på området. Därutöver bör tilläggas att den långvariga process med språklig stimulans och riktad träning av språkliga funktioner som påbörjas och i många fall fortsätter hela livet efter att en person fått afasi, är en form av rehabilitering som är ett ansvar för landstinget.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor, strategiska enheten. Rådet för funktionshinderfrågor har behandlat ärendet den 11 april 2013.

Motionen

Det finns ingen säker statistik över hur många stockholmare som har afasi. Det kan dock konstateras att en betydande del av de människor som drabbas av stroke får afasi som en konsekvens av hjärnskadan. Huvuddelen av dem som har afasi, eller ca 80 %, är över 65 år. Det finns också yngre personer med afasi och andra orsaker till afasi, t ex misshandel, olyckor och sjukdomar.

Afasi innebär att den enskilde har olika former av kommunikationshandikapp, t ex talsvårigheter, svårt att förstå eller läsa text. Det finns ett helt spektrum av olika kommunikationssvårigheter inom diagnosen. Praktiskt kan det innebära en mycket begränsad förmåga att själv kunna prata, ringa till stadens förvaltningar eller att företräda sina egna intressen.

Motionären har vid samtal med företrädare för Afasiförbundet erfarit att det finns personer med afasi som deltar i dagverksamheter som är ämnade för personer med demens. Enligt motionären är det ingen bra lösning att blanda personer med så vitt skilda diagnoser i en och samma verksamhet.

Mot bakgrund av vad som framkommit i motionen förslås att staden utreder och överväger möjligheten att förbättra den dagliga verksamheten för personer med afasi i Stockholm.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialförvaltningen har tagit del av motionen och har följande synpunkter.

Afasi innebär tal- och språkstörningar av olika slag och svårighetsgrad. Man kan t ex ha svårt att:

- Uttrycka sina tankar i tal och skrift
- Förstå det man hör eller läser
- Känna igen siffror eller att räkna

Varje år får mellan 30 000 till 35 000 personer stroke/slaganfall och av dessa får ca 12 000 personer afasi. Cirka 80 % av dessa personer är över 65 år. Övriga är i yrkesverksam ålder.

För personer som efter en hjärnskada fått afasi följer, för de allra flesta, en långvarig rehabiliteringsprocess. Språklig stimulans och riktad träning av språkliga funktioner behövs i återkommande perioder, för många personer hela livet. Stimulans och träning bör anpassas individuellt i samråd med den enskilde och dennes nära anhöriga.

Inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning är en av insatserna daglig verksamhet enligt LSS, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Daglig verksamhet kan beviljas personer som omfattas av LSS personkrets 1 och 2, d v s personer med:

1. utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd,
2. betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom.

Det innebär att personer som i vuxen ålder, d v s mellan 16 – 65 års ålder, fått en hjärnskada som lett till en begåvningsmässig funktionsnedsättning, har rätt till daglig verksamhet. I en del fall leder också hjärnskadan och den begåvningsmässiga funktionsnedsättningen till afasi. Det finns ett antal dagliga verksamheter som vänder sig till nämnda målgrupp och där verksamheten är anpassad utifrån de enskildas individuella behov.

Stockholms stad beviljar verksamhetsbidrag till Afasiföreningen i Stockholms län. Föreningen vänder sig till personer som fått afasi i yrkesverksam ålder. Afasiföreningen ger råd och stöd till personer med afasi och deras närstående samt

personalgrupper som i sitt arbete kommer i kontakt med personer med afasi. Föreningen samverkar med personal inom socialtjänsten såsom biståndshandläggare, personal inom hemtjänsten och ledsagare. Det finns dock ett behov av att utöka samverkan med socialtjänstens personal, bl a erbjuder Afasiföreningen utbildningar som vänder sig till olika personalkategorier. Föreningen samarbetar också med forskare på området och en logoped finns anställd i verksamheten.

Afasiföreningen har verksamhet under dagtid i form av social och språklig träning och språklig stimulans. Ett antal metoder används för detta, bl a datorer, körsång, matlagning, kulturella aktiviteter, studiecirkelverksamhet, kurser i minnesträning och social samvaro där språket tränas. Verksamheten är mycket populär och ca 250 personer deltar i någon form av aktivitet varje vecka.

Afasiföreningens verksamhet är mycket värdefull för personer som i yrkesverksam ålder fått afasi och förvaltningens uppfattning är att staden i större utsträckning bör ta del av föreningens utbildningar och att personal som i sin yrkesroll kommer i kontakt med personer som fått afasi, använder sig av möjligheten att få råd och stöd genom föreningen.

För den grupp personer som genom hjärnskada i yrkesverksam ålder fått en begåvningsmässig funktionsnedsättning finns rätten till daglig verksamhet enligt LSS. En del av dessa personer har också som en följd av hjärnskadan fått afasi. Förvaltningen menar att de dagliga verksamheter som vänder sig till målgruppen är väl anpassade utifrån de enskildas behov av stöd och service. I verksamheternas kvalitetsarbete ingår att fortlöpande ta del av ny kunskap, nya forskningsrön och nytt metodarbete inom området.

Bilaga

Motion (2013:21), Om Stockholms stads stöd till daglig verksamhet för människor med afasi.